

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *NOWE Ponad słowami* klasa 2 część 2

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 2. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	material obligatoryjny
	material fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
POZYTYWIZM – O EPOCE					
1. i 2. Piękna epoka pary i elektryczności	• wyjaśnić etymologię terminu <i>pozytywizm</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego • opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu	• wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę • omówić hasła pozytywizmu polskiego	• wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym • wyjaśnić różnicę między funkcjonowaniem terminu „pozytywizm” w Europie a w Polsce • porównać pozytywizm polski i europejski	• wyjaśnić, w jaki sposób przemiany cywilizacyjne wpłynęły na specyfikę epoki • dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego	• omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku • przedstawić rozwój prasy na ziemiach polskich i omówić jego rolę
3. Filozofia pozytywna	• wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu	• scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną • wymienić i omówić najważniejsze terminy związane z filozofią okresu pozytywizmu	• wymienić i omówić założenia filozofii Auguste’a Comte’a	• wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej	• podjąć dyskusję na temat aktualności założeń filozofii pozytywnej
4. i 5. Sztuka epoki pozytywizmu	• wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy	• omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu	• omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku	• wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce	• dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów

	XIX wieku • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>realizm</i> , <i>akademizm</i> , <i>naturalizm</i> , <i>malarstwo historyczne</i>				*wyjaśnić znaczenie terminu: <i>eklektyzm</i> *omówić cechy architektury eklektycznej na wybranym przykładzie
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	• wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie • zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie	• scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki	• omówić służebną rolę powieści tendencyjnej • omówić różnice problemowe pomiędzy romantyzmem a pozytywizmem	• analizować przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce	• dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu
7. Wprowadzenie do analizy <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa • prezentować świat przedstawiony utworu	• przedstawić genezę <i>Lalki</i> w kontekście światopoglądu pozytywistycznego	• wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu	• przedstawić konteksty: historyczny i społeczny towarzyszące powstaniu utworu	• wymienić elementy świadczące o nowatorstwie utworu
8. i 9. Stanisław Wokulski – bohater niejednoznaczny (lektura obowiązkowa)	• przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego • podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego • przedstawić przemyślenia Wokulskiego na swój temat	• wskazać różnice między relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana • określić funkcję rozbieżności opinii na temat bohatera • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera	• określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łęckiej • omówić relację między Wokulskim a Rzeckim • omówić konflikty wewnętrzne Wokulskiego	• wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu • omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście kreacji głównego bohatera	• określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera
10.	• zaprezentować biografię	• omówić relacje pomiędzy Ignacym	• omówić funkcję Pamiętnika Starego	• omówić funkcję powstania na Węgrzech w	• omówić znaczenie snów

Perspektywa starego subiekta – kreacja Ignacego Rzeckiego i jego funkcja w powieści (lektura obowiązkowa)	Ignacego Rzeckiego	Rzeckim a Stanisławem Wokulskim wskazać cechy idealizmu Ignacego Rzeckiego	Subiekta w kompozycji utworu wskazać elementy światopoglądu romantycznego charakterystyczne dla bohatera	biografii Rzeckiego interpretować słowa <i>non omnis moriar</i> w odniesieniu do bohatera	Rzeckiego
11. Panna z towarzystwa – obrona Izabeli Łęckiej (lektura obowiązkowa)	- zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku - określić rodzaj narracji	- omówić sposób, w jaki Izabela Łęcka postrzega samą siebie - wyjaśnić, dlaczego prezesowa Zasławska nazywa kobiety, takie jak Izabela, „lalkami” - przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę	- omówić funkcję narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej - zinterpretować legendę o uśpionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli - omówić wybrane kreacje kobiet w <i>Lalce</i>	- zinterpretować sens porównania życia arystokratów do snu - zinterpretować funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej - interpretować sen Izabeli Łęckiej o fabryce i omówić jego funkcję w kreacji bohaterki	wskazać w kontekście <i>Lalki</i> problemy, z którymi borykały się kobiety w drugiej połowie XIX w.
12. Konteksty i nawiązania – Sylwia Chutnik, <i>Kieszonkowy atlas kobiet</i>	- zrelacjonować treść fragmentów tekstu - nazwać rodzaj narracji	- omówić sposób prowadzenia narracji - scharakteryzować bohaterów	omówić styl fragmentów tekstu	porównać sposoby opisywania przestrzeni we fragmentach tekstu Sylwii Chutnik i w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa	omówić funkcję narratorki – jako przewodniczki po rzeczywistości przypominającej labirynt
13. Obraz społeczeństwa w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa	wymienić grupy społeczne sportretowane w <i>Lalce</i> i wskazać ich przedstawicieli	omówić problemy, z którymi zmagają się poszczególne grupy społeczne	- przedstawić sytuację mniejszości narodowych sportretowanych w powieści - omówić funkcję szczegółowego opisu	ocenić postawy arystokratów	analizować fragment z podręcznika przedstawiający księcia

			kamienicy Łęckich		
14. Teatralność świata <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego marionetkami	• wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają • wskazać fragmenty powieści, w których Wokulski udaje	• wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej • omówić związki między konwenansami a grą na scenie	• odnieść motyw <i>theatrum mundi</i> do treści <i>Lalki</i>	• podjąć dyskusję na temat teatralności we współczesnej rzeczywistości
15. Oblicza miłości w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować przebieg relacji pomiędzy Stanisławem Wokulskim a Izabelą Łęcką • zaprezentować historię miłosną doktora Szumana	• wskazać inne relacje miłosne opisane w <i>Lalce</i> • omówić wpływ światopoglądu romantycznego na sposób postrzegania miłości przez Wokulskiego	• omówić poglądy doktora Szumana na miłość i małżeństwo • omówić poglądy Izabeli Łęckiej na miłość i małżeństwo • omówić poglądy Kazimierza Starskiego na miłość i małżeństwo	• porównać poglądy bohaterów na miłość i małżeństwo	• rozpatrywać poglądy na miłość i małżeństwo w kontekście społecznym epoki
16. Trzy pokolenia polskich idealistów – <i>Lalka</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• wymienić idealistów w powieści • przybliżyć sylwetkę Juliana Ochockiego	• wyjaśnić termin <i>idealizm</i> w odniesieniu do bohaterów • scharakteryzować idealizm Rzeckiego, Wokulskiego i Ochockiego • omówić funkcję Geista w planie kompozycyjnym	• omówić specyfikę idealizmu romantycznego i pozytywistycznego	• podejmuje dyskusję na temat opinii Ochockiego, że cywilizacja rozwija się dzięki idealistom	• podejmuje dyskusję na temat stwierdzenia, że ostatecznie wszyscy bohaterowie powieści ponoszą klęskę i muszą zrezygnować z marzeń?

		powieści			
17. <i>Lalka</i> – powieść dojrzałego realizmu (lektura obowiązkowa)	- wymienić cechy gatunkowe powieści realistycznej - podać przykłady realizmu języka	- wskazać cechy gatunkowe w <i>Lalce</i> - omówić kompozycję <i>Lalki</i> - omówić sposób prowadzenia narracji w utworze - wyjaśnić funkcję retrospekcji	- omówić sposób przedstawienia Warszawy - omówić sposób przedstawienia Paryża – wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obu miast - wypowiada się na temat indywidualizacji języka bohaterów	omówić funkcję oniryzmu w powieści	wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat wewnętrzny bohaterów powieści
*18. <i>Lalka i perła</i> – komentarz Olgi Tokarczuk	zrelacjonować treść fragmentów tekstu	wyjaśnić, jak należy rozumieć sformułowanie o dwóch Izabelach	przedstawić tezę tekstu	przedstawić sposób, w jaki autorka uzasadnia psychoanalityczną interpretację obsesji miłosnej Wokulskiego	podjąć dyskusję na temat uniwersalnego charakteru tezy postawionej przez Olgę Tokarczuk
19. <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza – wprowadzenie do lektury (lektura obowiązkowa – fragmenty)	scharakteryzować świat przedstawiony powieści	- wymienić elementy składające się na kompozycję powieści - wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim	umieścić wydarzenia z powieści w kontekście historycznym	przedstawić sylwetkę twórczą Henryka Sienkiewicza	interpretować tytuł utworu w kontekście historycznym i biblijnym
20. <i>Potop</i> jako polska <i>Iliada</i> (lektura obowiązkowa – fragmenty)	wyjaśnić okoliczności i przyczyny przemiany Kmicica	- omówić rolę Oleśki w <i>Potopie</i> - omówić przykłady odwagi i tchórzostwa w powieści	wyjaśnić, na czym polega heroizacja wybranych bohaterów powieści	wyjaśnić, na czym polega krzepiąca wymowa powieści	omówić funkcję boskiej instancji w <i>Potopie</i>

21. Różne prawdy o Polakach – <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa – fragmenty)	• zrelacjonować treść fragmentu powieści • wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy	• omówić reakcje bohaterów – Lisoli i Kmicica • scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentu powieści • omówić sposób prowadzenia narracji we fragmencie tekstu	• przedstawić sposób charakteryzowania Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza	• przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego w polskiej kulturze	• analizować wpływ środków językowych na wymowę tekstu • wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu
22. Dialog pokoleń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohaterów fragmentu powieści • opisać relacje pomiędzy bohaterami tekstu • omówić stosunek do przeszłości Andrzejowej i Zygmunta Korczyńskich	• omówić sposoby kreacji bohaterów • omówić inne konflikty pokoleń przedstawione w powieści <i>Nad Niemnem</i>	• zinterpretować ostatni akapit tekstu pod kątem przemiany, która dokonała się w bohaterce • odnaleźć w tekście ocenę dokonaną przez narratora i ją przedstawić	• dokonać analizy argumentacji bohaterów i wskazać elementy racjonalne oraz emocjonalne
23. W świecie wartości – <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	• opisać dwie mogiły • wskazać fragmenty tekstu, w których jest mowa o powstaniu • zrelacjonować losy Jana i Cecylii	• przedstawić rolę mogił w powieści • porównać Jana Bohatyrowicza i Zygmunta Korczyńskiego, zwracając uwagę na sposób kreowania tych postaci • odnaleźć przykłady użycia języka ezopowego	• przedstawić model patriotyzmu zaprezentowany w powieści • dostrzec elementy światopoglądu pozytywistycznego w powieści • wskazać tendencyjność narracji w prezentowaniu wartości	• dokonać analizy sceny, w której Jan pokazuje Justynie mogiłę powstańcą, pod kątem motywów religijnych, symboli i zjawisk przyrodniczych • wskazać tendencyjność narracji w prezentowaniu wartości	• dokonać analizy związku między stosunkiem bohaterów do mogiły a stosunkiem narratora do bohaterów
24. Bohaterowie i przestrzeń	• wymienić miejsca, w których toczy się akcja powieści	• przyporządkować bohaterów do miejsc, w których są oni	• wyjaśnić, w jaki sposób przestrzeń scharakteryzować	• wyjaśnić, jaką rolę w kreacji bohaterów odgrywa natura	• wskazać funkcje środków językowych w opisach przestrzeni, w

w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)		prezentowani	bohaterów		której rozgrywa się akcja
25. Konteksty i nawiązania – Czesław Miłosz, <i>Rozbieranie Justyny</i>	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać adresatkę liryczną	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • porównać poetyckie wyobrażenie Justyny z jej wizerunkiem wykreowanym przez Elizę Orzeszkową • omówić kompozycję wiersza	• zinterpretować tytuł utworu • zinterpretować zakończenie wiersza	• zinterpretować motyw świateł pojawiający się na początku i na końcu wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu
26. Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść noweli • wskazać narratorów pojawiających się w utworze	• wymienić nawiązania do Biblii oraz mitologii pojawiające się w utworze i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu	• wyjaśnić, w jaki sposób w utworze jest realizowana funkcja poetycka • zinterpretować tytuł utworu	• wyjaśnić, na czym polega styl podniosły w utworze i za pomocą jakich środków językowych został uzyskany	• podjąć dyskusję na temat przesłania utworu * wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji * wskazać przykłady konwencji baśniowej
27. Petersburg – miasto pułapka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • określić miejsce akcji	• wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których przebywają bohaterowie (szynk, pokój Raskolnikowa, mieszkanie Marmieladowów, pokój Soni)	• wyciągnąć wnioski z opisów różnych przestrzeni (zazwyczaj dusznych i nędznych) • omówić wpływ przestrzeni na psychikę bohatera • omówić funkcję perspektywy narracyjnej opisu miasta	• odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu • analizować sposoby przedstawienia miasta jako pułapki – labiryntu	• dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego ulice Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły
28.	• zrelacjonować treść fragmentów	• ustalić, jakie poszlaki	• wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow	• opisać stan psychiczny Raskolnikowa po	• zinterpretować znaczenie snu o

Raskolnikow na rozdrożach ideologii (lektura obowiązkowa)	tekstu • zrekonstruować poglądy Raskolnikowa zawarte w jego artykule	naprowadziły śledczego na pomysł, że zbrodniarzem jest Raskolnikow • omówić emocje Raskolnikowa podczas śledztwa	przyznał się do zbrodni • wyjaśnić rolę opowieści Marmieladowa o Soni i listu matki w podjęciu decyzji o popełnieniu zbrodni	zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę	koniu w kontekście planowanej zbrodni
29. i 30. Rozum w starciu z wiarą – zbrodnia i jej odkupienie (lektura obowiązkowa)	• przedstawić historię Soni	• opisać postawę życiową Soni • wymienić podobieństwa i różnice między Sonią a Rodionem • omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii	• omówić funkcję przypowieści o Łazarzu • omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa i wyjaśnić jej przyczynę • wyjaśnić, dlaczego Sonia odnosi zwycięstwo	• dokonać analizy potyczek słownych między Sonią a Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów	• zinterpretować znaczenie snu Raskolnikowa na Syberii
31. i 32. Powieść społeczna, psychologiczna czy filozoficzna? (lektura obowiązkowa)	• przedstawić poglądy bohaterów powieści • zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną	• omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladowów • wskazać w utworze cechy powieści kryminalnej	• zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję • uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że <i>Zbrodnia i kara</i> jest powieścią polifoniczną	• określić funkcję Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści	• dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej *wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści
33.	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić znaczenie określenia <i>przestępca</i> -	• wyjaśnić alegoryczne znaczenie bajki Iwana	• wyjaśnić, w jaki sposób – zdaniem Henryka	• omówić role: Ewangelii, Soni i sumienia w

<i>Lew i mysz</i> [...] – komentarz do lektury	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>bajka</i>, <i>alegoria</i>	<i>intelektualista</i> użytego przez Henryka Paprockiego	Kryłowa	Paprockiego – dokonała się przemiana wewnętrzna Rodiona	procesie przemiany Raskolnikowa
34. Konteksty i nawiązania – Dmitry Glukhovsky, <i>Tekst</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohatera tekstu • porównać Goriunowa z Raskolnikowem	• zinterpretować znaczenie smartfona dla wymowy fragmentów tekstu	• zinterpretować znaczenie ostatnich pięciu zdań tekstu	*wyjaśnić funkcję oniryzmu we fragmentach tekstu
*35., 36. i 37. Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary. Z obyczajów prowincji</i>	• zrelacjonować treść powieści • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować Emmę i Karola • scharakteryzować drobnomieszczaństwo przedstawione w utworze • omówić obraz prowincjonalnego życia Francuzów • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze	• wyjaśnić przyczyny poczucia niespełnienia Emmy • porównać obraz mieszczaństwa przedstawiony w dziele Gustawa Flauberta i w <i>Lalce</i> • wskazać fragmenty tekstu, w których użyto mowy pozornie zależnej, i określić jej funkcję	• dokonać analizy zachowania bohaterki • dokonać analizy języka fragmentów tekstu i określić funkcję zastosowanych w nich zabiegów językowych • dokonać analizy sceny umierania Emmy • opisać Izabelę Łęcką i Emilię Korczyńską w kategoriach bovaryzmu • analizować wpływ wychowania na osobowość bohaterów	• wyjaśnić symbolikę znaczących przedmiotów, zjawisk i motywów pojawiających się w powieści • zinterpretować zdanie wygłoszone przez Gustawa Flauberta • omówić wpływ różnorodnych konwencji literackich na kreowanie świata przedstawionego w <i>Pani Bovary</i> Gustawa Flauberta
*38. <i>Nuda buduaru</i> – o <i>Pani Bovary</i> Gustawa Flauberta	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić znaczenie użytego w komentarzu wyrazu <i>nuda</i> w kontekście powieści Gustawa Flauberta	• porównać różne definicje bovaryzmu	• zinterpretować motyw ognia	• wyjaśnić związek między nudą a zmysłowością
*39. Konteksty i nawiązania – Margaret Atwood, <i>Pani</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohaterkę i porównać ją z Emmą Bovary • zrelacjonować opinie	• wypowiedzieć się na temat narracji tekstu i porównać ją z narracją <i>Pani Bovary</i>	• wskazać odwołania, motywy oraz aluzje literackie użyte przez autorkę i określić ich	• odnieść termin <i>bovaryzm</i> do wybranych tekstów kultury

Wyrocznia		bohaterki i jej koleżanek na temat miłości i mężczyzn oraz odnieść je do terminu <i>bovaryzm</i>		funkcje	
POZYTYWIZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
40. i 41. Stylizacja – jej rodzaje i funkcje w tekstach	• zdefiniować stylizację • przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia środkami • wymienić funkcje stylizacji • wymienić rodzaje stylizacji	• rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne • rozpoznać w podanych przykładach rodzaje stylizacji • wskazać kolokwializmy w tekście	• wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji • zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego • wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu	• przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację	• wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu
42. i 43. Składnia w interpretacji i tworzeniu tekstów	• wymienić rodzaje struktur składniowych	• wskazać przykłady struktur składniowych • omówić rolę spójników w tworzeniu zdań złożonych	• wskazać różnice składniowe w stylach funkcjonalnych • wyjaśnić, na czym polega składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji • wskazać błędy interpunkcyjne w tekście	• przekształcić konstrukcję składniową zdań tak, aby modyfikować ich znaczenie • wskazać błędy w konstrukcji składniowej wypowiedzi i dokonuje korekty	• omówić funkcję wybranych konstrukcji składniowych w tekście
*44. Funkcje języka	• wymienić funkcje języka • zdefiniować	• rozpoznać w podanych przykładach	• podać przykłady regionalizmów i wyrażań	• sformułować wypowiedzi, w których będą	• wyjaśnić sens stwierdzenia Ludwiga

	poszczególne funkcje języka	realizację funkcji języka	środowiskowych w kontekście funkcji społecznej języka	realizowane poszczególne funkcje języka	Wittgensteina
*45. Rola języka w budowaniu obrazu świata	• wyjaśnić, na czym polega i z czego wynika językowy obraz świata	• podać przykłady ukonkretniania abstrakcji w języku	• podać przykłady przysłów i związków frazeologicznych świadczących o biblijnych i mitologicznych korzeniach kulturowych	• podać przykłady utrwalconych w języku sposobów wartościowania	• analizować przysłowia i związki frazeologiczne pod kątem uwarunkowań kulturowych regionu, z którego się wywodzą
POZYTYWIZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
46. Rozpoznawanie mechanizmów manipulacji i skuteczne przeciwstawianie się jej	• zdefiniować perswazję i manipulację • wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji	• odróżnić perswazję od manipulacji • podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji	• rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście	• analizować wypowiedź manipulacyjną pod kątem użytych środków językowych	• przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym
POZYTYWIZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
47. i 48. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty

Autorka: Magdalena Lotterhoff